Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Maria Muruianu

Dosarul nr. 2r-178/26
PIGD: (2-23100506-02-2r-23012026)

D E C I Z I E

8 iunie 2026 *****

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ana Panov
Judecători Elena Bolocan și Svetlana Vîșcu

examinând fără citarea părților, recursul declarat de Bersan Olga,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bersan Olga împotriva CO „Microchirurgia Ochiului" SRL, intervenienți accesorii Tanurcov Dmitrii și Coșciug Alexandru cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 septembrie 2025, prin care a fost admisă cererea privind suspendarea procesului în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bersan Olga împotriva CO „Microchirurgia Ochiului" SRL, intervenienți accesorii Tanurcov Dmitrii și Coșciug Alexandru cu privire la repararea prejudiciului material și moral, -

A C O N S T A T A T:

Circumstanțele cauzei:

La 12 iulie 2023, Bersan Olga a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Centrului de Oftalmologie „Microchirurgia Ochiului" S.R.L., solicitând repararea prejudiciului material și moral pretins a fi cauzat în urma intervențiilor chirurgicale oftalmologice efectuate în cadrul instituției medicale.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că s-a adresat instituției medicale în vederea stabilirii diagnosticului și efectuării unei intervenții pentru corecția vederii, iar în urma investigațiilor medicii Alexandru Coșciuc și Tănurcov Dumitru i-ar fi recomandat implantarea cristalinelor. Reclamanta a susținut că, deși între medici ar fi existat opinii diferite cu privire la tipul și dimensiunea cristalinelor ce urmau a fi implantate, s-a decis efectuarea intervenției prin implantarea câte unui cristalin mare pentru fiecare ochi.

Potrivit reclamantei, după intervențiile chirurgicale efectuate la 15 martie 2018 și 7 mai 2018, vederea sa s-ar fi deteriorat, manifestându-se diferențe semnificative între capacitatea de vedere a celor doi ochi, imagini neclare și distorsionate, fapt care i-ar fi afectat capacitatea de muncă și activitatea cotidiană. Aceasta a susținut că incapacitatea de vedere clară ar fi fost determinată de implantarea unor cristaline necorespunzătoare și

că nu ar fi fost informată corespunzător, anterior intervenției, despre riscurile acesteia și posibilitatea apariției unor asemenea consecințe.

În susținerea pretențiilor, reclamanta a făcut referire la opinia specialistului/expertului medico-legal Mihnea Coștescu din 29 aprilie 2023, potrivit căreia intervenția chirurgicală refractivă practicată putea fi apreciată ca fiind greșit evaluată și executată sub anumite aspecte, fiind menționate alegerea cristalinului și diferența semnificativă de dioptrii postoperatorii dintre cei doi ochi.

Reclamanta a susținut că, drept consecință a intervențiilor, ar fi fost în incapacitate de muncă timp de 1 an și 2 luni, ar fi suportat cheltuieli suplimentare și ar fi suferit un prejudiciu moral determinat de afectarea vederii, starea de anxietate, frustrare și incertitudine privind posibilitatea remedierii afecțiunii. Anterior sesizării instanței, aceasta a expediat instituției medicale o cerere prealabilă, solicitând repararea prejudiciului pretins, însă cererea nu ar fi fost soluționată favorabil.

Prin acțiunea înaintată, Bersan Olga a solicitat repararea prejudiciului material, constituit din suma de 30 100 lei reprezentând cheltuielile aferente intervențiilor chirurgicale de implantare a cristalinelor, suma de 10 000 lei reprezentând cheltuielile aferente intervenției cu laser excimer efectuate în luna mai 2019 pentru corecția vederii, venitul ratat în sumă de 86 100 lei și alte cheltuieli suportate în cuantum de 3 852,30 lei, precum și repararea prejudiciului moral în cuantum de 2 000 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Soluția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 septembrie 2025, a fost admisă cererea reprezentantului pârâtei C.O. „Microchirurgia Ochiului” S.R.L. privind suspendarea procesului intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Bersan Olga împotriva C.O. „Microchirurgia Ochiului” S.R.L., intervenienți accesorii Tanurcov Dmitrii și Alexandru Coșciug, privind repararea prejudiciului material și moral, fiind dispusă suspendarea procesului până la rămânerea irevocabilă a actului de dispoziție al organului de urmărire penală sau al instanței de judecată în cauza penală nr. *****, pornită la sesizarea Olgăi Bersan în temeiul art. 213 Cod penal.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a reținut că, la 19 martie 2020, în baza sesizării Olgăi Bersan, a fost pornită urmărirea penală conform art. 213 Cod penal, în cadrul căreia au fost efectuate expertize judiciare, ale căror rapoarte au fost anexate și la materialele cauzei civile. Totodată, potrivit informației Inspectoratului de Poliție Botanica din 19 august 2025, urmărirea penală a fost reluată la 24 martie 2025, fiind dispusă efectuarea unei expertize medico-legale repetate în comisie.

Raportând aceste circumstanțe la prevederile art. 261 lit. h) și art. 262 lit. e) Cod de procedură civilă, prima instanță a concluzionat că soluționarea cauzei civile depinde de rezultatul cauzei penale conexe și că litigiul privind repararea prejudiciului material și moral nu poate fi judecat înainte de soluționarea acesteia.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 septembrie 2025, Bersan Olga la 9 octombrie 2025, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii contestate, soluționarea problemei în fond prin respingerea cererii reprezentantului C.O. „Microchirurgia Ochiului" S.R.L. privind suspendarea procesului și remiterea cauzei în prima instanță, în același complet de judecată, pentru continuarea examinării în fond.

Argumentele părților:

În motivarea recursului Bersan Olga a susținut că, prima instanță a aplicat eronat prevederile art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă, întrucât simpla existență a unei cauze penale conexe nu constituie un temei suficient pentru suspendarea procesului civil, fiind necesar să se constate imposibilitatea obiectivă de soluționare a cauzei civile înainte de soluționarea celei penale. În opinia recurentei, o asemenea imposibilitate nu există în speță, deoarece acțiunea civilă în repararea prejudiciului are caracter autonom și poate fi examinată independent de procedura penală, instanța civilă fiind în măsură să stabilească, în baza probelor administrate, existența faptei ilicite, prejudiciul și legătura de cauzalitate.

Recurenta a invocat că, la materialele cauzei au fost prezentate suficiente probe pentru examinarea fondului litigiului, inclusiv raportul de expertiză din 29 aprilie 2023, în care s-ar fi constatat că intervenția chirurgicală oftalmologică a fost corect indicată, însă greșit evaluată și executată, fiind menționată inclusiv existența unei erori de calcul la alegerea lentilei. În aceste condiții, existența urmăririi penale pornite în temeiul art. 213 Cod penal, nu ar împiedica instanța civilă să examineze probele și să stabilească în mod independent întrunirea condițiilor răspunderii civile delictuale.

Totodată, recurenta a susținut că, suspendarea procesului este incompatibilă cu dreptul la examinarea cauzei într-un termen rezonabil, garantat de art. 6 § 1 CEDO și de normele procesuale naționale, având în vedere că procedura penală a fost inițiată cu mai mulți ani în urmă, iar durata și rezultatul acesteia sunt incerte. În acest sens, a invocat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, susținând că dreptul persoanei la repararea prejudiciului pe cale civilă nu poate fi condiționat de finalizarea unei proceduri penale paralele și că victima trebuie să dispună de un remediu civil efectiv și independent.

Recurenta a mai indicat că, suspendarea pe o perioadă nedeterminată conduce la tergiversarea examinării cauzei, împiedică administrarea probelor și repararea prejudiciului pretins și creează un dezechilibru între interesele părților, plasând-o într-o situație defavorabilă, în timp ce pârâta ar beneficia de amânarea soluționării răspunderii sale civile. În opinia sa, această măsură este disproporționată, cu atât mai mult cu cât soarta cauzei penale este incertă, existând inclusiv posibilitatea încetării acesteia din motive procedurale.

Prin urmare, recurenta a apreciat că, prima instanță a aplicat neîntemeiat art. 261 lit. h) și art. 262 lit. e) Cod de procedură civilă, întrucât nu a demonstrat existența unei dependențe juridice indispensabile între cele două cauze și nici imposibilitatea soluționării acțiunii civile în lipsa unei soluții definitive în cauza penală.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că încheierea contestată a fost emisă la 25 septembrie 2025, iar recursul a fost depus la 9 octombrie 2025, Colegiul constată că acesta a fost declarat cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis, încheierea contestată casată, cu soluționarea prin decizie a problemei respective și respingerea cererii privind suspendarea procesului, din considerentele ce urmează.

Conform art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (2) şi (3) din Codul de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În baza art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionând prin decizie problema respectivă.

Din materialele cauzei s-a constatat că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 septembrie 2025, procesul civil a fost suspendat în temeiul art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă, instanța de fond apreciind că prezenta cauză nu poate fi examinată înainte de soluționarea cauzei penale nr. *****, pornită la sesizarea Olgăi Bersan în temeiul art. 213 Cod penal. La baza acestei concluzii prima instanță a reținut existența urmăririi penale, faptul că în cadrul acesteia au fost efectuate expertize judiciare, precum și împrejurarea că, după reluarea urmăririi penale la 24 martie 2025, a fost dispusă efectuarea unei expertize medico-legale repetate în comisie.

Colegiul constată că concluzia primei instanțe privind necesitatea suspendării procesului este neîntemeiată, pentru considerentele expuse în continuare.

Potrivit art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă, la cererea participanţilor la proces sau din oficiu, instanţa judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluţionarea unei alte cauze conexe.

Prin urmare, simpla existență concomitentă a unei proceduri penale, având legătură cu împrejurările de fapt cercetate în procesul civil nu este suficientă pentru suspendarea judecării acestuia. Pentru aplicarea normei menționate este necesară existența unei legături de dependență între cele două proceduri, de o asemenea natură încât soluționarea litigiului civil să fie obiectiv imposibilă înainte de soluționarea celeilalte cauze.

Or, din motivarea încheierii contestate nu rezultă care sunt circumstanțele concrete ce nu ar putea fi stabilite de instanța civilă prin mijloacele procesuale de care aceasta dispune și nici în ce mod soluția ce urmează a fi adoptată în cauza penală ar constitui o premisă indispensabilă pentru examinarea pretențiilor formulate de Bersan Olga.

Colegiul reține că obiectul prezentei cauze îl constituie repararea prejudiciului material și moral pretins a fi rezultat din intervențiile chirurgicale oftalmologice efectuate în cadrul instituției medicale. În consecință, în lipsa identificării unor circumstanțe a căror stabilire ar depinde în mod indispensabil de soluția ce urmează a fi pronunțată în cauza penală, instanței civile îi revine examinarea, în limitele obiectului acțiunii și în baza probelor administrate, a condițiilor răspunderii civile invocate, inclusiv existența prejudiciului și a raportului de cauzalitate.

În acest sens, Colegiul reține că la materialele cauzei civile au fost deja anexate înscrisuri și probe referitoare la actul medical contestat, inclusiv rapoartele de expertiză efectuate în cadrul urmăririi penale, iar reclamanta și-a întemeiat pretențiile inclusiv pe opinia specialistului/expertului medico-legal Mihnea Coștescu din 29 aprilie 2023.

Faptul că în cadrul urmăririi penale a fost dispusă efectuarea unei noi expertize medico-legale poate prezenta relevanță probatorie pentru circumstanțele litigioase, însă, prin el însuși, nu demonstrează imposibilitatea instanței civile de a continua examinarea cauzei.

Colegiul subliniază că trebuie făcută distincție între utilitatea pentru procesul civil a unor probe ce ar putea rezulta din procedura penală și imposibilitatea juridică sau obiectivă de soluționare a litigiului civil înainte de finalizarea acesteia. Art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă vizează cea de-a doua situație. Necesitatea, oportunitatea sau utilitatea obținerii unor probe suplimentare dintr-o altă procedură nu poate fi echivalată, în lipsa altor circumstanțe, cu imposibilitatea judecării cauzei.

Mai mult, din actele cauzei rezultă că urmărirea penală a fost pornită încă la 19 martie 2020, iar după reluarea acesteia la 24 martie 2025, a fost dispusă efectuarea unei expertize medico-legale repetate în comisie.

La momentul pronunțării încheierii contestate nu era determinabil termenul în care urmărirea penală urma să fie finalizată și nici momentul adoptării unui act de dispoziție definitiv în cadrul acesteia. În asemenea circumstanțe, suspendarea procesului civil până la rămânerea irevocabilă a actului de dispoziție al organului de urmărire penală sau al instanței de judecată este susceptibilă să plaseze examinarea acțiunii civile într-o stare de incertitudine pentru o perioadă nedeterminată.

Suplimentar, această împrejurare urmează a fi apreciată și prin prisma obligației instanțelor de a asigura judecarea cauzelor într-un termen rezonabil. Recurenta a invocat expres că procedura penală durează de mai mulți ani și că suspendarea procesului civil până la finalizarea acesteia împiedică examinarea pretenției sale în repararea

prejudiciului. Or, suspendarea procesului constituie o măsură procesuală care împiedică temporar continuarea judecății și, prin urmare, trebuie să fie justificată prin existența efectivă a circumstanțelor prevăzute de lege, iar nu doar prin existența formală a unei alte proceduri având legătură cu aceleași împrejurări de fapt.

În acest context, Colegiul consideră întemeiat argumentul recurentei potrivit căruia prima instanță nu a identificat o dependență juridică indispensabilă între soluționarea acțiunii civile și rezultatul cauzei penale. Din încheierea contestată rezultă existența unei legături factuale între cele două proceduri, însă nu rezultă imposibilitatea obiectivă de examinare a pretențiilor civile în lipsa unei soluții definitive în cauza penală.

Prin urmare, Colegiul constată că, prima instanță a extins nejustificat domeniul de aplicare al art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă, asimilând existența unei cauze penale conexe imposibilității de soluționare a litigiului civil, fără a stabili și motiva concret raportul de dependență care ar împiedica continuarea judecății.

În același sens, prevederile art. 262 lit. e) Cod de procedură civilă reglementează durata suspendării în ipoteza prevăzută de art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă, fără a constitui un temei autonom pentru suspendarea procesului. Prin urmare, în condițiile în care nu este întrunită premisa prevăzută de art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă, dispozițiile art. 262 lit. e) CPC, nu pot justifica suspendarea procesului.

În consecință, nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă pentru suspendarea procesului, motiv pentru care încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 septembrie 2025 urmează a fi casată, iar cererea reprezentantului C.O. „Microchirurgia Ochiului” S.R.L. privind suspendarea procesului – respinsă, cu continuarea examinării cauzei de către prima instanță.

În conformitate cu prevederile art. 269-270, art. 427 lit. c), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Bersan Olga.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 septembrie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bersan Olga împotriva C.O. „Microchirurgia Ochiului” S.R.L., intervenienți accesorii Tanurcov Dmitrii și Coșciug Alexandru, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, și se soluționează prin decizie problema respectivă, prin care:

Se respinge cererea reprezentantului C.O. „Microchirurgia Ochiului” S.R.L. privind suspendarea procesului până la soluționarea cauzei penale nr. *****, pornită la sesizarea Olgăi Bersan în temeiul art. 213 Cod penal.

Cauza se remite Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pentru continuarea examinării cauzei, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Elena Bolocan

Svetlana Vîșcu